

“Faig teatre com un artesà, no com un industrial”

El passat 27 de juny s'inaugurava el Festival BCN Grec, amb la representació, per la companyia La Mirada, d'“Al vostre gust”, de Shakespeare. Hem parlat amb el seu director Xicu Masó sobre l'obra i sobre el teatre.

El director teatral Xicu Masó i l'actor Pep Tosar comencen un nou projecte, després de dotze anys de fer espectacles plegats. L'anomenen La Mirada. Amb la comèdia *Al vostre gust*, la companyia ha estat convidada a inaugurar el Festival BCN Grec. Xicu Masó ha ambientat la comèdia de Shakespeare a mitjan segle passat, en una postguerra i una resistència inconcretas d'un indret indefinit. L'amfiteatre de Montjuïc s'ha convertit en el simbòlic bosc d'Arden shakespeareà per donar el tret de sortida a una gira que passarà per València i que tornarà a Barcelona, al Teatre Romea, la temporada vinent.

—Per què aquesta nova companyia, La Mirada, una iniciativa privada en un moment que el teatre de rereguarda té tantes dificultats per subsistir?

—Perquè sembla que sigui impossible treballar com es feia uns anys enre, amb un grup de gent que es mantingui estable durant un cert temps, des dels tècnics fins als intèrprets, i també perquè volem recuperar l'esperit que fer teatre no és només produir espectacles sinó transmetre el que fem. Per això hem obert un espai teatral, als antics locals d'Eòlia, a l'Eixample de Barcelona, per intentar traspassar allò que fem a gent nova, postgraduats sobretot, però defugint el concepte d'escola teatral.

—D'aquesta manera, La Mirada vol cobrir un buit perquè els grans espais públics que s'han creat no ho fan?

—Més que cobrir un buit, es tracta de donar sortida a una necessitat com a professionals del teatre. Jo mateix no sé com és que en vuit anys no he treballat mai al Teatre Nacional de Catalunya...

—I com és, doncs...?

—A vegades penses que potser sí que hi ha llistes negres. El TNC ha tingut dues direccions diferents en aquests vuit anys, però molts no hem notat la diferència. Veurem quin és el futur que ens espera amb el nou director, Sergi Belbel, tot i que ell ja era membre de l'anterior consell assessor del teatre.

—I al nou Lliure? L'obra *Al vostre gust*, de Shakespeare, que ara inaugura el Festival BCN Grec, estava prevista per a la temporada vinent i finalment no hi serà...

—El director del Lliure, Àlex Rigola, va dir que si es feia dins el Grec, al mateix Teatre Lliure, la inclouria en la programació de la temporada vinent, però que si s'estrenava a l'amfiteatre de Montjuïc, no li interessava. I el director del Grec, Borja Sitjà, va apostar per estrenar-la a l'amfiteatre.

—Haver estat cinc anys treballant en el Lliure antic, com a ajudant de direcció de Fabià Puigserver i Lluís Pasqual, deixa algun rastre?

—En certa manera, des de la companyia que acabem de fundar, per la línia que portem, ens sentim molt hereus de la manera de fer d'aquell Lliure. Hem treballat de la manera que ens agrada treballar durant més de dotze anys amb Pep Tosar. A vegades ha semblat que fèiem un teatre elitista. No és veritat. Moltes de les obres que

Un home de teatre que no perd el nord

Xicu Masó té quaranta-sis anys. És membre fundador de la companyia El Talleret de Salt, amb la qual ha treballat, des del 1976, en més de 30 espectacles com a actor i director. És cofundador de l'aula de teatre El Galliner, de Girona, i va fundar l'aula municipal de teatre de Banyoles. És, doncs, un home de teatre que s'ha format i ha picat pedra teatral al nord, però sense perdre'l. Recentment ha treballat com a actor protagonista en l'obra *L'oncle Vània*, de Thèkhov, al Teatre Lliure, i ha dirigit i interpretat *El fantàstic Francis Hardy*, de Brian Fiel, al Teatre Romea. Amb Pep Tosar, en els últims dotze anys, ha fet espectacles amb bona acollida de públic i crítica, com *Sa història des senyor Sömmmer*, de Patrick Süskind; *La casa en obres*, basat en l'obra de Blai Bonet; *Rèquiem i Revés*, dues peces d'Antonio Tabucchi; *Esquena de ganivet*, sobre l'obra del poeta Damià Huguet, i *El mestre i Margarida*, adaptació de Jean Claude Carrière de la novel·la de Bulgàkov. Amb el muntatge *Al vostre gust*, de William Shakespeare, inauguren per primera vegada el Festival BCN Grec.

hem fet, en una cultura més normalitzada, les trobaríem en el circuit comercial. El nostre repte és aconseguir més públic. Amb *El mestre i Margarida*, de Bulgàkov, en el Grec de fa dos anys, vam fer ple a l'antic Lliure de Gràcia. Des d'aleshores no hem pogut remuntar l'espectacle en un altre lloc. Ara el tornarem a posar en escena, el setembre, al Teatro Espanol de Madrid, en castellà, i això ens empeny a tornar a repescar la versió catalana i trobar un espai.

—No és l'única proposta que us ha fet Mario Gas, que ara dirigeix el Teatro Espanol, a La Mirada...

—No, també ens ha proposat ser-hi la temporada 2006-2007 amb un dels nostres muntatges anteriors, segurament el *Rèquiem*, d'Antonio Tabucchi. I un altre muntatge encara per decidir podria anar al Centro Dramático Nacional, que dirigeix Gerardo Vera.

—I després del Teatre Grec de Montjuïc, *Al vostre gust* ja té compromisos tancats?

—Sí. És la primera vegada que ens contracten abans de saber què fem. Suposo que obrir el Grec hi ajuda. Tenim representacions a Tarragona, en el Festival Shakespeare de Santa Susanna, al Temporada Alta de Girona, a València, al gener, i torna a Barcelona al març per fer temporada al Teatre Romea.

—Vaja, tota una indústria, com es diu ara...

—Quan sento parlar del teatre com a indústria, perdo l'oremus. Jo faig tea-

TISSA BAGUÉ

Grec 2005: poti-poti de teatre, música i dansa

A l'amfiteatre de Montjuïc, aquest estiu, qui vulgui saber què passa després d'un cop d'estat, quan Roland i Rosalina fugen al bosc d'Arden, ho pot veure a *Al vostre gust*, de William Shakespeare; també hi pot escoltar *El comte Arnau*, de Josep M. de Sagarra, amb Lluís Soler; hi pot recordar *La tragèdia de Yerma*, de García Lorca, i hi pot viure una nova versió de *Fi de partida*, de Beckett, dirigida per Rosa Novell.

Al Mercat de les Flors es pot conèixer la desesperació d'Elisabeth, una dona sense papers, amb *Amor Fe Esperança*, d'Ödön von Horváth; s'hi pot com-

provar una adaptació d'*El pianista*, de Manuel Vázquez Montalbán, i s'hi pot retrobar l'Escola d'Òpera de Pequín.

Al Teatre Romea es pot trobar l'adaptació teatral de la pel·lícula *Festen*. Al Teatre Nacional de Catalunya es pot retrobar Heiner Goebbels amb textos d'Elías Canetti. Al Teatre Lliure es pot batre el rècord de nou hores i mitja (amb sopar inclòs) en polonès amb *Els germans Karamàzov*, de Dostoievski; s'hi pot repassar en alemany *Els deu manaments*, basat en l'obra de Raffaele Viviani, de la companyia Volsbühne amb Rosa-Luxemburg-Platz, i es pot

assistir a la discussió sobre els indis del Nou Món, de Jean-Claude Carrière, amb *La controvèrsia de Valladolid*.

El Teatre Villarroel estrena *La pell en flames*, de Guillem Clua. La sala Beckett presenta *Animales nocturnos*, de Juan Mayorga. I el Teatre Tantarantana estrena *Estricta vigilància*, de Jean Genet.

Les companyies de Roberto G. Alonso, La Mal Pelo, La Man Drake, La Trisha Brown Dance i Lanònima Imperial integren la programació de dansa que es presenta principalment al Mercat de les Flors i al Teatre Grec.

tre com un artesà, no com un industrial. Haver d'entrar, sisplau per força, en aquesta roda de les anomenades indústries culturals [Institut Català d'Indústries Culturals, ICIC] fa perdre moltes hores de passadissos i paperassa. Si poguéssim viure de les crítiques bones que hem tingut, seríem milionaris. Però d'això no es viu. L'únic motiu que em queda per fer teatre és divertir-me.

—Per què canviar l'època de la cort, reflectida en l'obra de Shakespeare *Al vostre gust*, per l'època dels anys quaranta del segle passat?

—M'interessava remarcar l'ambient de la resistència, dels maquis, però d'una resistència i uns maquis indefinits, no exactament els maquis de la postguerra espanyola, sinó els d'una postguerra inconcreta. Hem estat molt fidels al text, tret d'algunes referències mitològiques que haurien estat incoherents en l'ambient contemporani. En tots els petits retalls que hem fet, el traductor, Salvador Oliva, ha treballat amb nosaltres per no malmetre el vers.

—I quina lectura en pot fer l'espectador actual?

—La comparació del món hipòcrita, cortesà, que és, en part, el de la política actual, amb el món de la vida més feréstega, més dura, més difícil, però més feliç, de la gent que habita al bosc, els ciutadans de carrer. Viure al bosc shakesperiana d'Arden implica defensar aferrissadament la llibertat.

Andreu Sotorra

En música, Philip Glass, Paolo Conte, Marianne Faithfull, Joe Jackson, Brian Wilson, Joan Manuel Serrat, Paco Ibáñez, Eleftheria Arvanitaki, Jamie Cullum, Omar Sosa, John Zorn, Bebe, Craig David i Joss Stone són alguns dels noms dels concerts programats principalment al Poble Espanyol i al Teatre Grec.

Tot plegat, fins al 8 d'agost. Podeu trobar més informació sobre tots aquests i altres espectacles de teatre, dansa i música a la web del Grec (www.barcelonafestival.com).

A. Sotorra

Breus

"Prou! Per la dignitat i la cultura"

El món de les arts escèniques ja fa temps que viu agitat, al País Valencià. La recent destitució de J. V. Martínez Luciano com a director de Teatres de la Generalitat no n'ha estat, però, el darrer episodi. Just deu dies després, el 27 de juny, centenars d'actors, directors, ballarins, gestors, autors i productors de les arts escèniques s'aplegaven al teatre Olympia de València per denunciar públicament la política dels ocupants actuals de la Generalitat Valenciana —que van qualificar de "fastuosa" i "insostenible"— i reclamar la dimissió del conseller de Cultura, Alejandro Font de Mora, "perquè no

EL TEMPS

coneix les necessitats del sector". Músics i representants del món del llibre se sumaven a la protesta. I les accions reivindicatives no s'han fet esperar: durant la gala del dia de la dansa, el 29 de juny, els ballarins van llegir un manifest i van integrar a l'espectacle una frase ben explícita: "Prou! Per la dignitat i la cultura".

L'Espill i el xafardeig televisiu

Ja és al carrer el número 19 de la segona època de *L'Espill* ("revista fundada per Joan Fuster", com explica sota la capçalera), i arriba, com és habitual, carregada d'interès. Entre altres qüestions, que inclouen una anàlisi de l'actualitat econòmica valenciana, a càrrec d'Ernest Roig, s'hi poden llegir dos articles relacionats amb els mitjans de comunicació ("La violència de gènere en els mitjans de comunicació", de J. M. Oleaque, i "La indústria del xafardeig televisat", de Julio A. Máñez).

Col·laboració entre la capital cultural russa i la catalana

El president de l'organització Capital de la Cultura Catalana, Xavier Tudela, ha presentat la iniciativa de la capital cultural dels territoris de parla catalana a Rússia. La presentació s'ha fet en el marc del Congrés Internacional de la Capital Cultural del Volga, celebrat a Nijni Novgorod, la tercera ciutat més important de Rússia. Tudela i el director de la Capital Cultural del Volga, Gleb Firsov, han decidit establir una col·laboració estable entre les capitals culturals russa i catalana.

El festival de Sitges celebrarà el trentè aniversari de 'Tauró'

Sitges 2005-Festival Internacional de Cinema de Catalunya tornarà a les seves dates històriques, i se celebrarà enguany entre el 9 i el 18 d'octubre a la vila del Garraf.

Especialitzat en cinema fantàstic, comptarà amb les novetats més interessants del gènere, així com amb una sèrie d'actes paral·lels, retrospectives i homenatges entre els quals destaquen la commemoració del trentè aniversari de l'estrena de la pel·lícula *Tauró*, de Steven Spielberg, un sentit

EL TEMPS

homenatge a Àlex de la Iglesia, el tribut en forma de cicle al realitzador de Hong Kong, Johnny To, i la ja popular i consolidada retrospectiva Europa Imaginària, amb el millor del cinema fantàstic de producció europea des de la dècada dels quaranta fins ara.

Una altra novetat important per a Sitges 2005, certamen que dirigeix Angel Sala, és la constitució del Jurat Carnet Jove, format per cinc membres d'entre 18 i 30 anys que, amb rang de Jurat Internacional, premiaran la millor pel·lícula de Secció Oficial Fantàstic. Informació puntual de les novetats a la web www.cinemaitges.com.